אגרות הראי"ה – כרך א' – אגרת רלו

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ג מרחשוון תר"ע - יפו
נמען: מר פרנק (פקיד יק"א)

הפקידות כופה על האיכרים ביסוד המעלה ובמשמר הירדן לעבוד בשמיטה, וזה מעורר משטמה. הרב קוק מבקש לאפשר לכל אחד לנהוג כרצונו: ההיתר הוא היתר של דחק, ומי שאינו עובד משובח. כפייה דתית מערערת את ההיתר כולו.

עיקרי הדברים

- כפיית עבודה בשמיטה בידי הפקידות.
- חופש לכל איכר להקל או להחמיר.
- כפייה מבטלת את ההיתר.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], כ"ג מ"ח תר"עין.

אדון רב פעלים וגדל ערך מר פרנק [ראש פקידות יק"א בארץ ישראל] נ"י[4], שלו'[5] וברכה.

אדוני היקר,

הגיעני תלגרם מצפת, שהאדמיניסטרציה מכריחה את האכרים, מיסוד המעלה ומשמר הירדן, [מושבות בגליל העליון שבניהול יק"א] שיעבדו את עבודת האדמה בשנה זו, שהיא שנת השמיטה, ובזה מעוררים משטמה רבה בין אחים, ואי-מנוחה בכל הסביבה, וכבר בקשתי מכבוד הדרתו, שיואיל נא בטובו לצות על הפקידים שתחת חסותו, שיניחו לעשות לכל איש כישר בעיניו, ואל נפגע ברגשי הדת של שום יחיד. כי ההיתר הנהוג הוא היתר של דחק, [היתר המכירה בשנת השמיטה] ומי שהוא חפץ שלא לעבוד כלל את האדמה בשביעית הרי זה משובח, וע"י[6] כפיה דתית מתרעע כל הענין של ההיתר, שלא נאמר כי אם על פי האופן ששום יד לא תתערב בזה, כ"א[7] האכרים בעצמם, שכל אחד יתנהג בזה ע"פ[8] נטיית רוחו, מי שירצה יהיה מקל ומי שירצה יהי'[9] מחמיר. ואבקש בזה מאד מאד את אדוני הנעלה, כבוד הדרתו, שימלא את בקשתי. ואם יש צורך לדבר בענין זה בעל פה, לא אטריח את הדרתו לבא אלי, כי-אם יגביל לי הזמן ואבא אליו לברר לפניו את גדל הערך של ענין זה, של הסרת הכפיה בעולם הדת והחיים בארץ ישראל ביחוד. והנני מחכה לתשובתו הנכבדה.

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 נ"י - נרו יאיר
5 שלו' - שלום
6 וע"י - ועל ידי
7 כ"א - כי אם
8 ע"פ - על פי
9 יהי' - יהיה

ברגשי כבוד נעלים מאד,

הק' אברהם יצחק ה"ק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳